

Miellekartta työkaluksi

FreeMind-miellekarttaohjelma vapauttaa mind mapin piirtäjän kynästä ja paperista ilmaiseksi.

FreeMindissa kartan osia on helppo siirrellä paikasta toiseen, ja karttaa voi piristää erilaisilla graafisilla tehokeinoilla.

Miellekarttaa voi käyttää vaikkapa yhteenvedon tekemiseen, monimutkaisen idean selkeyttämiseen tai opitun kertaamiseen ennen tenttiä.

Tietokoneistettu miellekartta on hyvä apuväline myös ideoimisvaiheessa, sillä ajatukset voi vastata myöhemmin järjestää loogiseksi kokonaisuudeksi.

FreeMind sopii myös muistiinpanoksi. Ainakin lyhyempien muistiinpanojen tallentamiseen se on hyvä väline. Tavalliseen muistioon on helppo vain kaataa sekalaista informaatiota, mutta miellekartta pakottaa käyttäjän jäsentämään tiedon. Kun vaikkapa esitelmän suunnitelma on laadittu miellekartaksi, on työ puoliksi tehty.

Java-ohjelmointikielillä kirjoitettu FreeMind toimii monessa eri käyttöjärjestelmässä. Asentaminen on helppoa. Jos java-ajoympäristö puuttuu järjestelmästä, pitää se asentaa ensin.

FreeMindia on mukava käyttää joko näppäimistöllä tai hiirellä. Jo vartissa kontrollit iskostuvat selkäyttimeen ja miellekartan te-

keminen sujuu kuin itsestään.

Miellekartassa sanat tai lauseet sijoitetaan ikään kuin puun oksille. Niihin voi liittää lisätietoja, jolloin oksa haarautuu. Oksan voi taittaa pois näkyvistä yhdellä hiiren näpäytyksellä. Myös valtaavan suurten miellekarttojen käsittely on sujuvaa, kun näkyvissä pidetään kerrallaan vain tarpeellinen määrä oksia. Esimerkiksi FreeMindin oma ohjetiedosto on iso miellekartta.

Käyttäjän ei tarvitse huolehtia kartan piirtämisestä, ainoastaan asioiden välisistä merkityssuhteista. FreeMind muuttelee miellekartan ulkoasua tarpeen mukaan.

Erilaisilla tehokeinoilla miellekarttaa voi selkeyttää. Pilviä voi käyttää kartan osien rajaamiseen ja ikoneita eri tyyppisten kohteiden erottelemiseen. Nuolilla merkitään asioiden välisiä yhteyksiä. Kartassa kannattaa käyttää myös värejä ja tekstimuotoiluita.

FreeMindin pinnan alta löytyy paljon yllättäviä ominaisuuksia. Karttaa voi zoomailla. Siihen voi lisätä hyperlinkkejä tai tuoda tekstiä älykkäällä kopioi ja liitä-toiminnolla. Näppäinkomennot ja miellekartan ulkoasu ovat muokattavissa.

Miellekartan voi tallentaa ku-

vana tai hierarkkisenä html-tekstinä. Toimiva java-appletti tai vielä komeampi FlashBrowser mahdollistavat miellekartan lisäämisen nettisivulle. Internetissä karttaa voi käyttää muuten aivan samalla tavalla kuin itse ohjelmassa, paitsi että sitä ei voi muokata.

Miellekarttojen tekemiseen on muitakin päteviä ohjelmia, joista

kerrotaan avoimesti FreeMindin nettisivuilla. FreeMind on sen verran hyvin tehty ohjelma ettei sen tarvitse pelätä kilpailijoita.

FreeMind kehittyi nopeasti. Seuraava ohjelmaversio on jo laadattavissa ohjelman kotisivuilta, mutta sitä ei vielä suositella vakaavaan käyttöön. ■

MIKKO LEHTINEN

FreeMind 0.8.1

Valmistaja:
Vaatimukset:

FreeMind-tiimi, <http://freemind.sourceforge.net>
Windows, Linux tai Mac, Java Runtime Environment 1.4.2 tai uudempi.
ilmainen (gpl-lisenssi)

Hinta:

▲ **DxO Optics Pro 5.0:n käyttöliittymä** on uudistunut selkeämpään suuntaan. Säätöpaneelin työkalupaljous edellyttää kuitenkin käyttöohjeeseen tutustumista. Ohjelma on myös Photoshop- ja Lightroom-yhteensopiva.

Helpotusta kuvankorjailuun

DxO Optics Pro automatisoi monia digikuvien korjailutoimintoja. Uusimmassa 5.0-versiossa on kokonaan uusittu raakakuvamuunnin.

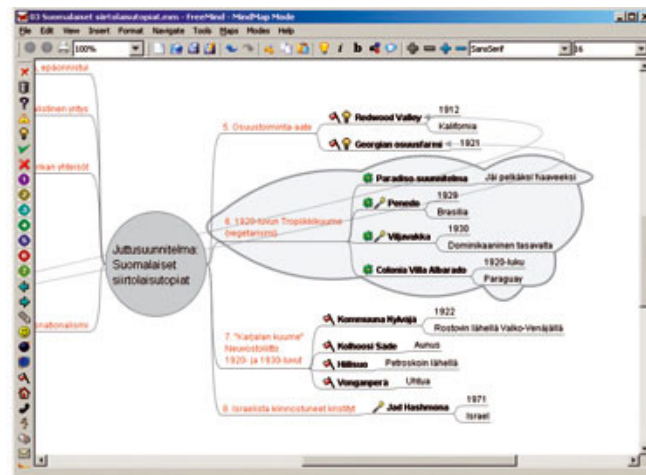
DxO Labsin DxO Optics Pro lupaa maata järjestyttävää muutosta kuvankäsittelyyn. Ohjelman korjailutoiminnot perustuvat tuhansien kamera ja objektiivin -yhdistelmien testaukseen. Aika vaikuttavaa ohjelmalta, josta en ole aiemmin kuullutkaan. Aloitetaan siis aivan puhtaalta pöydältä.

Suosittelen heti aluksi käsikirjan käyttöönottoa, ja siihen kunnon perehtymistä. En itse ole kovin innokas tutkimaan käyttöohjeita, mutta tässä tapauksessa tutkimustyö säästi paljon aikaa.

Ensimmäistä kertaa ohjelmaa käyttäessä on hieman hankalaa hahmottaa työympäristöä ja työvaiheiden kulkua.

Ohjelman mainostettu ihmeellisyys perustuu kamerarungon ja objektiivin mitattujen optisten virheiden poistamiseen. Yhdistelmiä on ainakin Canonille tarjolla kattavasti, mutta kannattaa tarkistaa etukäteen, tukeeko ohjelma käyttämäsi runkoa ja objektiivia.

Ohjelmassa on kolme työtilaa: täysin automaattinen, ohjattu

▲ **FreeMindin käyttöliittymä** on pelkistetty ja toimiva.

ja manuaalinen. On houkutteleva ajatus hyökätä suoraan manuaaliseen kuvankäsittelyyn, mutta suosittelen ensimmäiseksi työstämään muutaman erilaisen kuvapaketin täydellä automaatilla.

On yllättävää huomata, miten valmiilta monet kuvat näyttävät jo pelkillä valmisasetuksilla. Myös manuaalillassa työskennellessä ohjelma tekee kuvalle automaattisesti useita peruskorjauksia, kuten optisten virheiden poiston, värin ja valotuksen korjauksen.

Konservatiivisen käsittelijän riemuksi erityisesti laajakulman aiheuttamien vääristymien ja vinjetoinnin poisto toimivat erinomaisesti. Loistavaa, ei enää aikaavievää maskausta. Halutesaan kuvaan voi toisaalta myös lisätä uskottavaa venäläisen halpakameran ilmettä samalla säädöllä.

Värien ja valkotasapainon säätämässä en havainnut mainittavia eroja perinteiseen photoshoppaukseen. Sen sijaan yllätyin iloisesti color rendering -toiminnon antamista mahdollisuuksista muuntaa kuva uskottavasti filmille otetun näköiseksi; tunsin melkein olevani pitkästä ajasta pimiössä vedostamassa. Suora mustavalkomuunnoskin sai aikaan riemuhypähdyksiä.

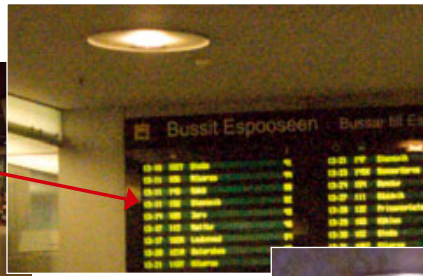
Kuvien terävöinti ja kohinanpoisto perustuvat rungon ja objektiivin yhdistelmään, joten suuria korjauksia esimerkiksi kuvatesa tapahtuneen tarkennusvirheen suhteen DxO Optics Pro:lla ei voi tehdä, mikä oli minulle lievä pettymys. Kannattaa myös muistaa suurentaa kuva sataprosenttiseksi, sillä muuten muutokset eivät näy ruudulla.

Raw-kuvia käsitellessä ohjelma tarjoaa hieman suuremman valikoiman asetuksia, muun muassa huippuvalojen pelastuksen ja laajemman valikoiman väriprofiileja. Erityinen kunniamaininta ohjelmalle täytyy myöntää niinkin yksinkertaisesta asiasta kuin kuvan esikatselumahdollisuudesta.

Kuvat voi asettaa vierekkäin ihmetelläkseen kauneuskilpailumaisesti ennen/jälkeen-muutosta. Vaihtoehtoisesti pelkkä käsittelyn läpikäynyt kuva voi olla esillä ruu-

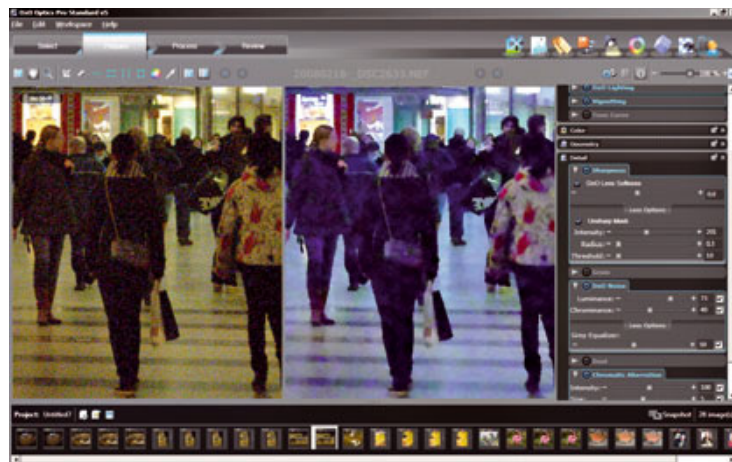
JARI TOMMINEN

▲ Alkuperäinen
▶ Korjattu kuva

Hankalakin kuva kääntyy käyttökelpoiseksi ohjelman asetuksia käsin säätämällä. Vaikeat valaistuskontrastit, väärä valkotasapaino ja ISO 3200:n aiheuttama rankka kohina talttuvat parin minuutin virittelyllä. Kohinanpoiston voimakkuudesta huolimatta yksityiskohdat säilyvät kuvassa hämmästyttävän hyvin. Version 5.0 raakamuunnosmoduuli kohinanpoistoinen on kokonaan uusittu. Alkuperäiskuvan tosin pitää olla kameran omassa raakamuodossa – ohjelma ei suostu lukemaan Adoben dng-kuvamuotoa, vaikka käyttääkin sitä yhtenä tallennusmuotovaihtoehtona.

HEIDI STRENGELL

▲ **DxO Optics Pro loistaa** erityisesti laajakulmaobjektiiveilla otettujen kuvien korjailussa. Geometriset vääristymät ja vinjetointi (kulmien tummuminen) katoavat kätevästi automaattiasetuksillakin.

dulla. Tällöin muutoksen erottaa viemällä hiiren kuvan päälle, jolloin näkee alkuperäisen lähtökohdan. Yksinkertaista, mutta kerrasaan kekseliästä.

Tehtyäsi haluamasi muutokset kuviin on aika siirtyä työprosessin pariin, ja tässä tapauksessa kone tekee sen puolestasi. Poimit vain lopulliset muokattavat kuvat, valitset tiedostomuodon tallentamista varten ja käynnistät prosessin start-nappia painamalla.

Voit jättää koneen ruksuttamaan muutoksia itsenäisesti, mutta Mac-käyttäjät, muistakaa sammuttaa muut sovellukset. Kuvat tallentuvat uusina tiedostoina va-

litsemaasi kansioon, joten kallisarvoisista alkuperäisotoksista ei tarvitse huolehtia.

Parhaiten ohjelma soveltuu isojen kuvapaketien perinteiseen esikäsittelyyn – ankaaraan muok-

kaukseen on omat ohjelmansa. Löydettyäsi tarvitsemasi tekniikat tarjottujen joukosta säästät mukavasti aikaa.

Ennen ohjelman hankkimista on kenties syytä miettiä, millainen kuvaaja ja kuvankäsittelijä on; hardcore-shoppaajalle, jolla on oma voimakas tyylinsä, en DxO Optics Prota lähitisi välttämättä suosittelemaan.

Oman mielipiteen voi kuitenkin muodostaa helposti lataamalla 15 päivän demoversion valmistajan sivuilta. Demo on saatavana sekä pc:lle että Macille, myös Photoshop-plugiinina. Ohjelman Standard- ja Elite-versiot eroavat toisistaan tuettujen kameroiden määrässä.

DxO Optics Prota testattiin 2,16 gigahertsin MacBookilla, jossa on kaksi gigatavua muistia. Mac-versio on vielä tasolla 4.5, mutta kevään aikana sekin päivittyi 5.0-tasolle. Ohjelmalta meni kymmenen viisimegaisen kuvan käsittelyyn yhteensä viitisen minuuttia. ■

HEIDI STRENGELL

DxO Optics Pro

Valmistaja:
Edustaja:
Vaatimukset:

DxO Labs, www.dxo.com.
Future Retail Oy, www.futureretail.fi.
Muistia 1 Gt (Standard) / 2 Gt (Elite), levytilaa vähintään 150 Mt;
PC: Pentium 4 tai uudempi (tai vastaava), Windows XP SP2 tai Windows Vista 32-bit; Macintosh: PowerPC G4 tai G5, Intel Mac, Mac OS X 10.4 tai uudempi.
Standard noin 150 euroa, Elite noin 300 euroa.

Hinta: